

عنوان مقاله:

تبیین مفاهیم امامت و ولایت در کتیبه های مذهبی ادوار مختلف بررسی موردی دوره تیموری و صفوی

محل انتشار:

دوفصلنامه امامت پژوهی، دوره 6، شماره 20 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 54

نویسندگان:

مرضیه علیپور - دانشجوی دکتری تاریخ تطبیقی تحلیلی هنر اسلامی، دانشکده هنر دانشگاه شاهد، تهران، ایران.

حسنعلی پورمند - استادیار پژوهش هنر، دانشکده هنر دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

کتیبه ها به عنوان شاخص ترین تزیینات معماری اسلامی، به لحاظ محتوایی از جایگاه ویژه ای در بناهای اسلامی برخوردارند و نقش بارزی در تبیین حقایق معنوی و ارزش های معرفتی حاکم بر دوره ظهورشان دارند. این موضوع در پژوهش های پیشین در قالب بررسی محتوای کتیبه های هر دوره بر اساس باورهای حاکم بر همان دوره بررسی شده است. فرضیه این مقاله بر این اصل استوار است که آیات و روایات مشتمل بر اصول و مبادی شیعه دوازده امامی (امامت و ولایت) نقش مهمی در کتیبه های مذهبی (شیعی) دوره های تیموری و صفوی داشته اند. این فرضیه از طریق پاسخ به دو پرسش بررسی می شود: نخست آن که مفاهیم شیعی از چه طریقی در کتیبه های بناهای دوره تیموری و صفوی راه یافته اند دیگر این که آیا اعتقادات مذهبی حاکمان این دو دوره، در نحوه کتیبه نگاری هنرمندان، تاثیر داشته است در این پژوهش، کتیبه های مسجد گوهرشاد، مدرسه پریزاد و مدرسه دودر خراسان دوره تیموری و مسجد امام، مسجد حکیم و مدرسه چهارباغ اصفهان دوره صفوی، به لحاظ محتوایی مورد بررسی قرار گرفته است. مطالعات نشان می دهد که گرچه در دوره تیموری، حاکمیت، احترام زیادی برای ائمه اطهار (ع) قائل بود - تا آن جا که تصور اعتقاد سلاطین آنها به تشیع وجود داشت - اما مفاهیم شیعی به صورت غیرمستقیم در مفاد کتیبه های مذهبی منعکس شده است. با رسمیت یافتن تشیع در دوره صفوی، این مفاهیم در متن کتیبه های مذهبی، آشکارا ظهور یافته اند. این تحقیق به روش توصیفی - تحلیلی و با رویکرد تطبیقی به مطالعه مفاهیم شیعی در کتیبه های بناهای دو دوره تیموری و صفوی می پردازد.

کلمات کلیدی:

مفاهیم شیعی، امامت، کتیبه، تیموریان، صفویان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/896025>

